

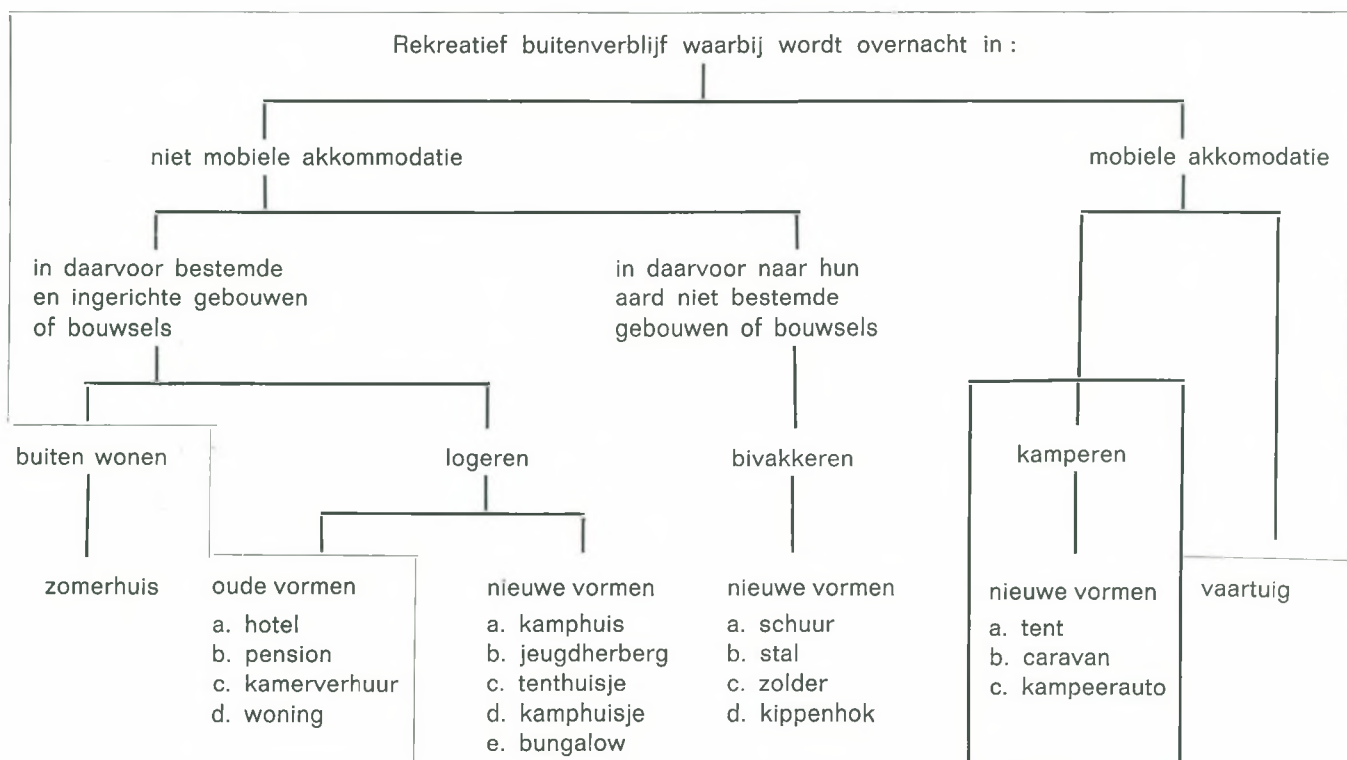
het kampeerterrein - aanleg en uitrustingsproblemen

Toenemende welvaart en groeiende vrije tijd, die samen het verlangen naar en een behoefte aan recreatie versterken, hebben voor de massa een reeks buitenhuise verblijfs- en overnachtingsgewoonten medegebracht in daarvoor al dan niet bestemde onderkomens, zogenaamde recreatieve buitenverblijven.

Een groeiende behoefte aan recreatieve buitenverblijven is te verwachten. Als men daarbij bedenkt dat de inplanting van de recreatieve buitenverblijven bij voorkeur juist in die landschappen gebeurt waar de spanning op het bodemgebruik het grootst is, moet er over worden gewaakt dat de ontwikkeling in goede banen wordt geleid. Zo worden in dit artikel enkele beschouwingen naar voor gebracht hoe het zou kunnen met de recreatieve buitenverblijven die thuis horen op een kampeerterrein.

De praktijk leert dat de verschillende begrippen op het gebied van het kamperen-in-de-ruimste-zin-van-het-woord veelvuldig door elkaar worden gebruikt. Het is natuurlijk mogelijk onder het begrip kamperen te rangschikken wat men daaronder 'per definitie' wenst te verstaan. Nochtans om tegemoet te komen aan praktische bezwaren (de logiesakkomodatie bepaalt in zekere mate de aard van de uitrusting, sanitaire en gemeenschapsvoorzieningen enz.) is een nauwgezette omschrijving wenselijk.

Gelet op de doelstelling van deze bijdrage wordt slechts een schema weergegeven met een indeling van de 'recreatieve buitenverblijven waarbij wordt overnacht' met een onderverdeling naar activiteit en accommodatie¹.

¹ Voor de geïnteresseerden ter zake verwijzen wij naar 'Kampeerruimten in Nederland', A.N.W.B., Rekreatie-brochure nr. 3, blz. 18.

Strukturvormen

De verschillende akkomodatievormen kunnen zowel afzonderlijk als in combinatie met andere vormen voorkomen. Nochtans dient gezegd dat het wel niet wenselijk zou zijn dat alle vormen in combinatie gebruikt worden.

Immers, aan elk soort rekreatief buitenverblijf is een zekere graad van zelfverzorging inherent. Door het gebruiken of betrekken van een soort rekreatief buitenverblijf wordt de gebruiker getypeerd.

Zo zal een hobbyist, een echte natuurliefhebber of een natuurkampeerder (die een rekreatief buitenverblijf verkiest met hoge graad van zelfverzorging — hij vraagt geen enkele dienstverlening) zich niet behaaglijk voelen tussen de meer verstedelijkte vormen (bungalow, forenzenkampen, ...).

Vandaar dat de combinatie van die aard moet zijn dat vormen die de goede aanleg, de uitrusting of werking ervan in het gedrang brengen, dienen geweerd.

Volgende vormen, zonder limitatief te zijn, kunnen o.m. naar voor worden gebracht :

1. Kampeerterreinen : terreinen bestemd voor tenten, caravans of kampeerauto's.
2. Kampeercentrum : tenten, caravans, tenthuisjes, bungalows ...
3. Caravanparken.
4. Residentiële parken.
5. Forenzenkampen : tenthuisjes en/of caravans (statische).
6. Vakantiedorpen.

Het aanlegprogramma

De elementen van het aanlegprogramma die bepalend zijn bij het opmaken van het plan van een kampeerterrein worden in belangrijke mate bepaald door bestemming, capaciteit van het kampeerterrein, categorie van het kampeerterrein en verhouding in de soorten logiesvormen. Behalve de bestemming, spreken de andere punten voor zichzelf ; vandaar dat hierna wordt uiteengezet wat door bestemming wordt verstaan.

De bestemming van een kampeerterrein wordt in overwegende mate bepaald door zijn situering. Zo zijn te onderscheiden :

1. Verblijfkampeerterreinen : de verblijfkampeerterreinen zijn vooral te vinden ofwel in die gebieden die door hun natuurlijk gegeven voor vakantiebesteding aantrekkelijk zijn (kust) ofwel in die gebieden die daartoe speciaal

worden ingericht. Bovendien kan worden aangestipt dat het terreingebruik groter is wanneer het rekreatief verblijf voor een belangrijk deel op het overnachtingsterrein plaats heeft dan wanneer het rekreatief verblijf hoofdzakelijk buiten het overnachtingsterrein plaats vindt.

2. Trekkerskampeerterrein : is het kampeerterrein dat wordt aangedaan door de kampeerders die rust zoeken en/of hun verblijf slechts gebruiken als centrum voor tochten.

3. Doorgangskampeerterrein : is het kampeerterrein waar wordt overnacht op weg naar het vakantieoord.

Inrichting — Algemene conceptie

Het moet de bedoeling van elke bedrijfsleider zijn de diverse soorten gasten in een sfeervolle omgeving, waarin men zich behaaglijk voelt, te ontvangen. Zo zal vooral aandacht moeten besteed worden aan een functionele terreinindeling, waarbij iedere kampeerder zijn ideaal plaatsje kan vinden.

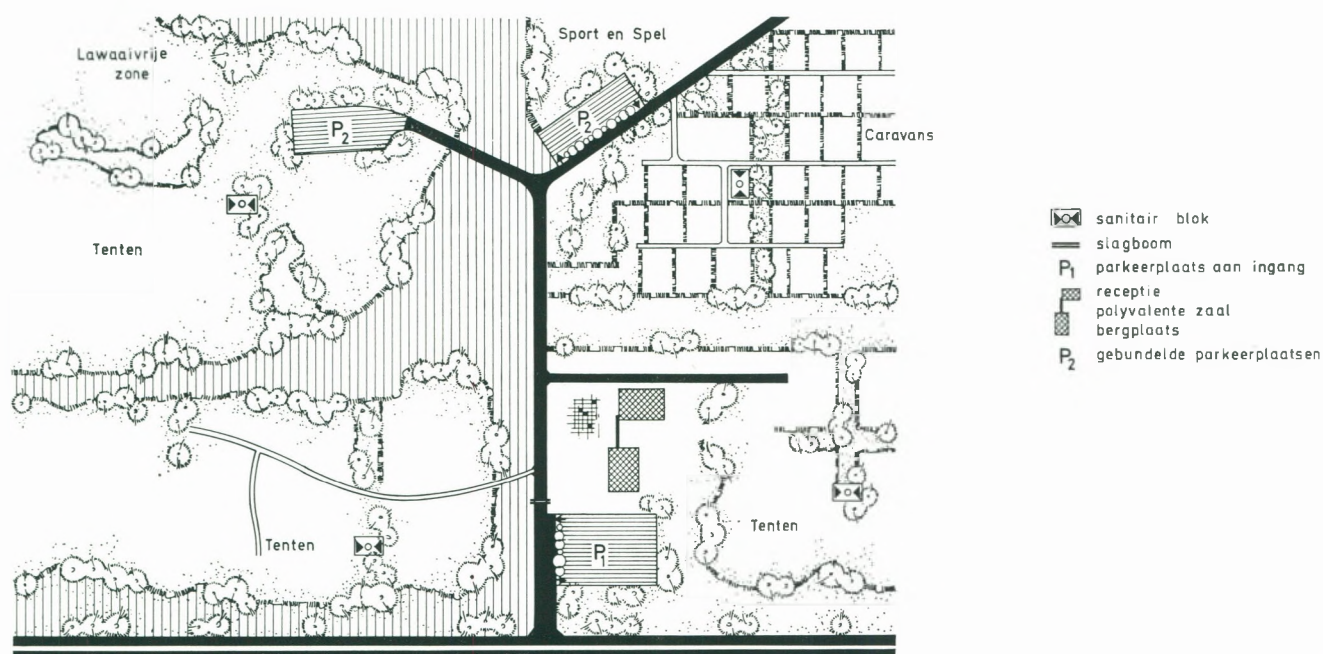
Deze terreinindeling moet zodanig zijn dat het kampeerterrein moet worden ingedeeld in kleine, meer specifieke terreintjes met elk hun eigen karakter en bestemming. Dit kan gebeuren bij middel van binnensingels of indelingsbeplanting, zodat de meest kieskeurige kampeerder zijn gading vindt. Op deze manier wordt de zo verlangde differentiatie en verscheidenheid ten eerste gediend. De terreinindeling in kleinere terreintjes is bovendien ook noodzakelijk voor het bekomen van de nodige privacy. Van zijn naaste bureu, zo is uit de praktijk gebleken, heeft men minder last dan van zijn overburen.

Daarenboven wordt een 'hondenvrije zone' bekomen, zeker in de gedeelten die uitsluitend bestemd zijn voor de tentkampeerders, terwijl ook een 'lawaaivrije zone' wordt geschapen, waar alle niet gewenst lawaai, zoals gemotoriseerd verkeer, transistoren, enz. geweerd wordt ; elk terreingedeelte moet goed bereikbaar en door een gedifferentieerd net van wegen onderling verbonden zijn. Het beheer moet zo praktisch mogelijk zijn.

Scheiding van de verschillende vormen van verblijfsakkomodatie zoals caravan en tent is ten eerste gewenst, zoniet noodzakelijk.

Het kamperen in caravans stelt immers meer eisen aan het terrein dan het tentkamperen. Zo moet de bodemgesteldheid van die aard zijn, dat het terrein met auto en caravan bereden kan worden, terwijl de caravan moet kunnen worden aangesloten op het elektrisch net en de riolering.

KAMPEERTERREIN - specifieke kleine terreinen met eigen karakter.

Ook bij een kampeercentrum waar ook tenthuisjes, kamphuisjes e.a. voorzien zijn, is scheiding tussen deze logiesvormen noodzakelijk.

De inkom van een kampeertrein moet goed verzorgd worden. Het is het eerste contact met de inrichting en deze moet om psychologische redenen zeer aangenaam en rustig aandoen.

Sanitaire en gemeenschapsvoorzieningen

Weliswaar wordt de uitrustingsgraad telkens bepaald door de bestemming van het kampeertrein, maar de ruimtelijke spreiding ervan moet nochtans aan algemene principes beantwoorden. Immers de sanitaire en gemeenschapsvoorzieningen behoren tot de voornaamste structuur-bepalende elementen van een kampeertrein.

Hiërarchische opbouw

Tot de primaire voorzieningen behoren deze voorzieningen, welke voor de menselijke hygiëne primair noodzakelijk zijn, o.m. drinkwater, wasgelegenheid, toiletten, noodonderkomen, verbandmaterialen.

Sekundaire voorzieningen zijn voorzieningen welke niet noodzakelijk, doch wenselijk zijn voor de menselijke

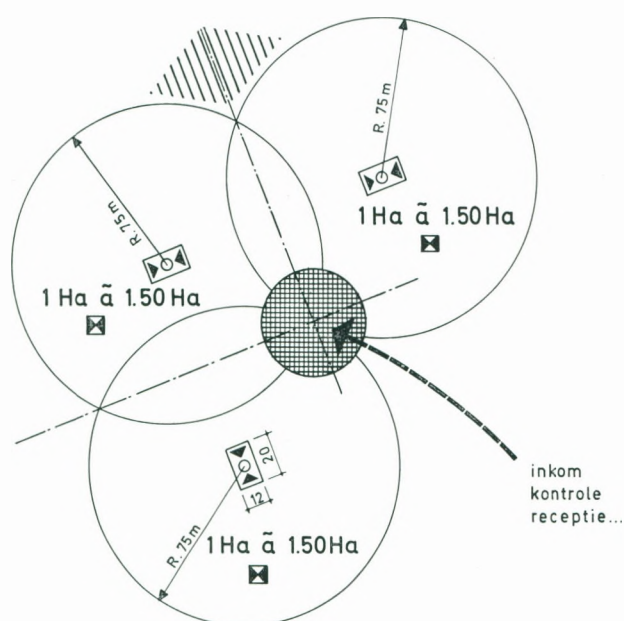
hygiëne, o.m. stortbaden, elektrisch scheren, kantine, nachtverlichting toiletten, telefoonaansluiting, was-, strijk- en droogruimte.

Tertiaire voorzieningen tenslotte zijn voorzieningen ten behoeve van de dienstverlening: kampwinkel, keuken, polyvalente gemeenschapszaal, telefooncel, accommodatie voor sport en spel voor elke leeftijdsgroep, zwemgelegenheid, gemeenschappelijke T.V. antenne. Bij ontstentenis van kampwinkel moet een plaatsruimte voorzien worden voor de rondreizende handelaar.

Ruimtelijke spreiding.

De sanitaire en gemeenschapsvoorzieningen, met de in groen omzoomde voetwegen die deze voorzieningen verbinden, vormen de structuur-bepalende elementen van een kampeertrein. De met groen omzoomde voetwegen en de indelings- en sfeerbeplanting vormen het bindend weefsel en maken dat het geheel meer is dan de som der delen. Deze voetwegen moeten bij voorkeur lopen volgens de wenslijnen van de recreant, dit is volgens de kortste afstand tussen de inrichting en de sanitaire voorzieningen en palend aan de gemeenschapsvoorzieningen. Bovendien dient ervoor gezorgd dat de loopafstanden maximaal 75 m. bedragen.

PRINCIPESCHETS - Kampeereenheid.

BASISCEL: 1 Ha à 1.50 Ha
 structuurbepalende elementen
 ☐ sanitair blok
 ☐ kinderspeelhoekje

KAMPEEREENHEID:
 samenspel van drie basiscellen

Kampeereenheid bevat:

3 sanitaire blokken
 3 kinderspeelhoekjes
 handel
 polyvalente zaal
 kampwinkel, receptie
 sport en spel

WITAB

Rekening houdend met deze gegevens kan volgende structuur worden vooropgesteld: een verblijfskampeerterrein met een oppervlakte van 5 ha, dat als ideaal kan worden beschouwd, kan worden opgebouwd uit kleinere eenheden van 1 à 1,5 ha die men de basiscel zou kunnen noemen. Deze oppervlakte van de basiscel wordt bepaald door de vooropgestelde maximale loopafstand van 75 m. en het noodzakelijk minimum aantal rekreatanten per sanitair blok.

Van deze ideale loopafstand kan er, ingevolge onregelmatige terreinvormen, om technische en compositierekenen worden afgeweken.

De gemeenschapsvoorzieningen die storend zijn of het rustig karakter zouden schaden van het kampeerterrein, zoals sportvelden enz. moeten zoveel mogelijk worden gescheiden van de kampeerzones.

Verkeersvoorzieningen en bijhorende parkeerruimte

Het verkeer heeft slechts een dienende functie te vervullen in het kampeerterrein en is derhalve ondergeschikt aan de hierboven genoemde structuurbepalende elementen.

Nopens het al of niet toelaten van de auto bij de tent of de caravan zijn de meningen nogal uiteenlopend.

De wagen bij tent of caravan heeft ontegensprekelijk

haar voordelen (toezicht, gerieflijk). Nochtans is het groot bezwaar het lawaai, het storen van de rust en de veiligheid. Diverse formules zijn mogelijk:

Mogelijkheden.

- 1) Totale vrijheid: er is geen reglementering voor het gemotoriseerd verkeer. Eenieder mag er in- en uitrijden. Deze vorm is ten eerste te mijden.
- 2) Totaal verbod (totale concentratie) van gemotoriseerd verkeer: de wagen dient gestationeerd op de daartoe bestemde parking nabij de ingang. De caravan of bagage wordt met een dienstwagen naar het aangeduide perceel getrokken².
- 3) Zeer beperkt gemotoriseerd verkeer is toegelaten: het gemotoriseerd verkeer is slechts in beperkte mate toegelaten voor het afladen, plaatsen van caravan en voor het opladen en vertrekken.
- 4) Nachterkeer verboden: alle gemotoriseerd verkeer is gedurende de nachtrust (vb. na 10 uur tot 's morgens 7 à 8 uur) verboden.

De telaarcomers dienen hun wagen te parkeren aan de

² Op de kampeerterreinen 'De Lakens' en 'De Liguster' van de Stichting 'Het Nationaal park der Kennemerduinen' is dit principe van toepassing.

ingang en kunnen dan wandelend hun tent of caravan vervoegen.

5) Nachtverkeer verboden, met beperkt dagverkeer : verkeer gedurende de nacht voor kampeersers en bezoekers is verboden (zoals in mogelijkheid 4). Daarbij is elk gemotoriseerd verkeer (auto's, brommers...) voor bezoekers eveneens verboden. De parking aan de ingang kan gebruikt worden.

6) Gebundelde deconcentratie van het gemotoriseerd verkeer : bij grote kampeerterreinen is verbod van totaal verkeer zeer moeilijk in overweging te nemen. Een oplossing bestaat erin op functioneel goedgekozen plaatsen parkeerterreinen te voorzien voor gebundelde parkeermogelijkheden.

Deze indeling kan worden beschouwd als hoofdingeling. Bijkomende mogelijkheden kunnen nog in overweging genomen worden door enkele kleine wijzigingen aan de voorstellen van de hoofdingeling.

Er moet dus bij de meeste van deze oplossingen gezocht worden naar een verkeersinfrastructuur, die aan deze dienende functie beantwoordt.

De parkeerplaatsen zijn in hoofdzaak te voorzien nabij de inkom. Bij grote terreinen zijn gebundelde parkeerplaatsen op het terrein wenselijk.

Differentiatie.

De differentiatie van het wegensstelsel moet maximaal doorgedreven worden. Er dient immers naar gestreefd dat de rust van de rekreaant maximaal wordt bevorderd. Elk verkeer dat een punt nodeloos moet voorbijrijden om een ander punt te bereiken is foutief ; vandaar de noodzaak van een hiërarchische opbouw.

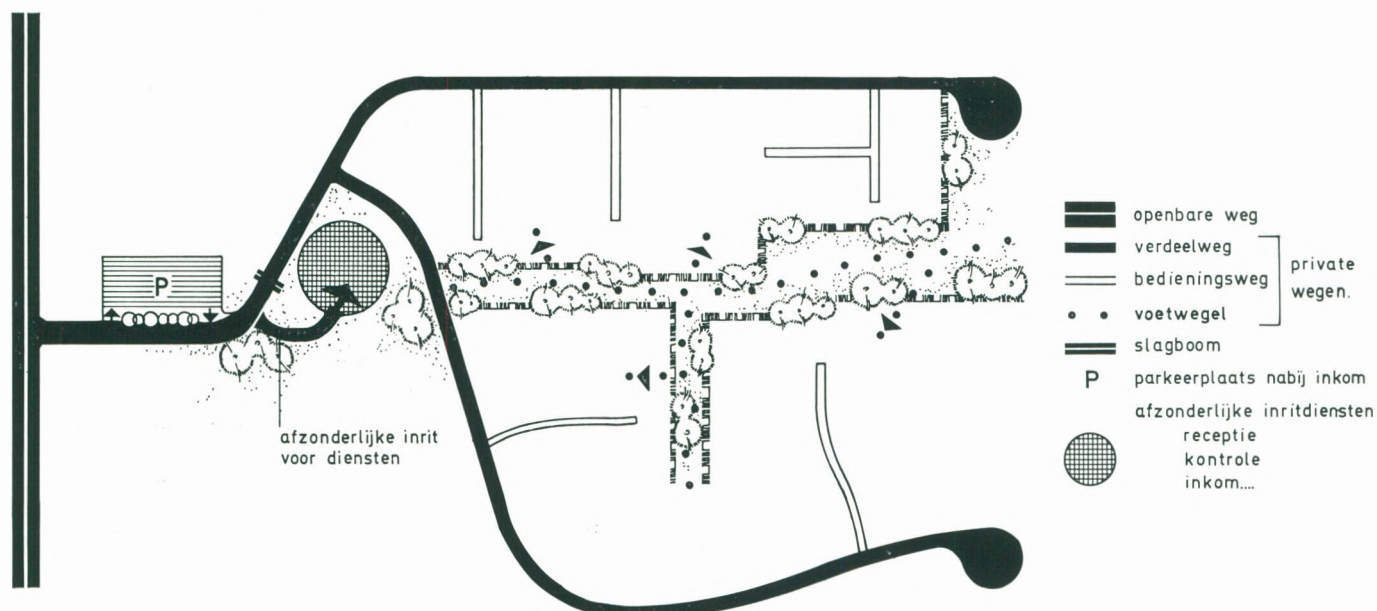
1. Inrit en uitrit : moet ruim en overzichtelijk opgevat worden, een efficiënt toezicht bieden. Een afzonderlijke inrit voor de dienstverlening is wenselijk.

2. Verdeelweg : de verdeelweg vormt de hoofdontsluitingsweg van het terrein. Op deze weg takken alle bedieningswegen af. Bovendien moet de verdeelweg een vlot verkeer voor brandweer- en onderhoudsdiensten mogelijk maken.

3. Bedieningswegen : dit zijn plaatselijke, bij voorkeur doodlopende smalle wegjes. Wie daar niet dient te zijn zal er ook niet komen.

De hiërarchische opbouw der wegen dient visueel herkenbaar en leesbaar te zijn, hetzij door gebruik van verschillende soorten wegverhardingen, door het plaatsen van verschillende types van openbare verlichting of door beplanting of ander meubilair.

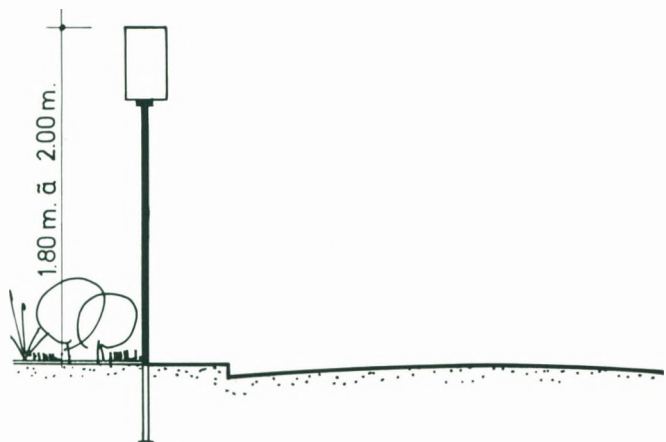
VERKEERSDIFFERENTIATIE

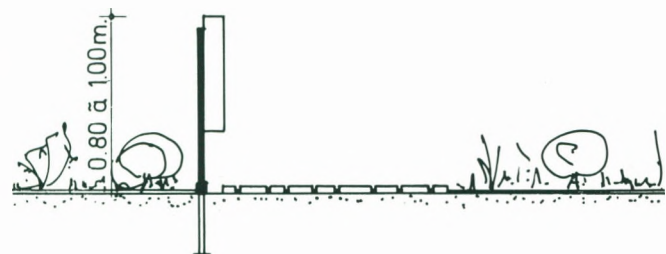
VERLICHTING

aksentverlichting

verdeelweg

bedieningsweg

Verlichting

De verlichting dient bescheiden en niet opvallend te zijn. Volgende types kunnen als geschikt worden vooropgesteld :

- 1) nabij de receptie en parking : aksentverlichting ;
- 2) langs de verdeelweg : residentiële verlichting op paaltjes van 3 à 4 m ;
- 3) langs de bedieningsweg : voetverlichting (paddestoelen), verdoken en zeer gedempte verlichting ;
- 4) gebouwen die 's nachts toegankelijk zijn (W.C.) : aksentverlichting, doch niet opvallend.

Bodembegroeiing en beplanting

De bodembegroeiing en beplanting zijn twee belangrijke facetten die van de samenstellende delen een geheel maken.

Achtereenvolgens worden beide facetten toegelicht.

1. Bodembegroeiing

Bij talrijke kampeerterrainen zijn de afgelopen jaren in toenemende mate problemen ontstaan omtrent de bodembegroeiing. Hierna volgen enkele toelichtingen omtrent deze bodembegroeiing.

Waarom vraagt een goed verzorgde bodembegroeiing de aandacht? Enkele tientallen jaren geleden, toen het aantal kampeersers nog zeer beperkt was, vormde de bodembegroeiing voor de terreinbeheerders nog geen enkel probleem. De kampeerder zelf mocht zijn tentplaats uitzoeken.

De zorg voor zijn kampeeruitrusting dwong hem om het grondzeil geregeld te luchten en van deze gelegenheid werd dan meestal tevens gebruik gemaakt om het betrekkelijk kleine tentje te verplaatsen naar een 'vers' en zacht plekje, want doorgaans sloep men op de harde grond. Door het gebruik van plastic grondzeilen is dit luchten tegenwoordig niet meer nodig. Daarbij komt dat de moderne tenten zo omvangrijk zijn geworden, dat geen enkele tenttoerist meer bereid is om de tent op geregelde tijden te verplaatsen. In het topseizoen bij maximale bezetting van de terreinen, zal dit verplaatsen meestal onmogelijk worden zodat de kans bestaat dat het kampeerterrain wordt 'afgekampeerd'. Wanneer dan niet spoedig de nodige maatregelen worden genomen kan worden verwacht dat het terrein zijn aantrekkelijkheid voor de gasten gaat verliezen. Het is voor de terreinbeheerders van groot belang dat hun terreinen door een goede groenvoorziening aantrekkelijk blijven.

Op de vraag welke bodembegroeiing het meest geschikt is, is niet eenvoudig te antwoorden, daar de bodembegroeiing afhankelijk is van de aard van de bodem waarop wordt gekampeerd (zand, poldergrond, bosgrond). De meest geschikte en gebruikte is de grasmatt, die echter voortdurend onderhoud vraagt en elk jaar een terugkerende post op de begroting vormt.

Er zijn kampeerterrainen die na het seizoen duidelijk de sporen dragen van een overmatig bezoek, en of hieraan veel moet worden veranderd, hangt af van velerlei factoren die voor elk terrein verschillend zijn. Men laat zich hieromtrent nader best voorlichten door een deskundige of een Rijkstuinbouwkonsulent.

2. De beplanting van het kampeerterrein

De beplanting van een kampeerterrein moet zowel functioneel als landschappelijk verantwoord zijn. Het functionele uit zich in de singelbeplanting, de indeling van de beplanting en in de sfeerbeplanting.

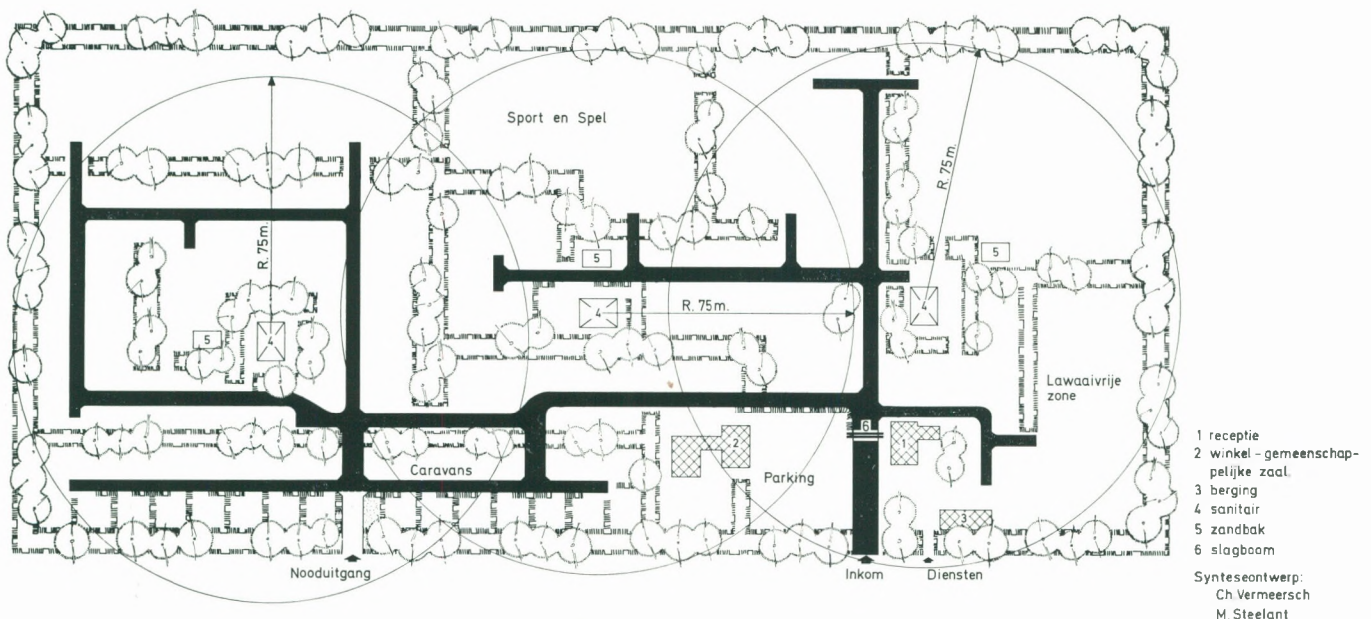
a) Singelbeplanting : in het algemeen is het gewenst elk kampeerterrein te omplanten met een singel van loofhoutsoorten (met een breedte van ± 5 m. in een gesloten landschap en ± 10 m. in een open landschap),

dit met het oog op het vormen van een gewenst en aangenaam mikroklimaat. De singelbeplanting kan tevens de afrastering van het terrein verbergen, zodat het aan het gezicht van de kampeerder onttrokken is. Men kan ook plaatselijke doorkijkjes in het omringende landschap overwegen, dit kan bijzonder aantrekkelijk zijn.

b) Indeling beplanting : het verlangen van ieder kampeerder en caravanner naar privacy en de wens schaduw in de rug te hebben en zo mogelijk enig uitzicht naar de andere kant, kan worden opgevangen door een indelingsbeplanting. De indelingsbeplanting is dus een beplanting met meer laagstammig groen, die de kleinere meer specifieke terreintjes met eigen karakter begrenst.

c. Sfeerbeplanting : meer dan vroeger zal de aandacht moeten besteed worden aan het kijkgroen, waardoor de diverse soorten gasten in een sfeervolle omgeving kunnen ontvangen worden (solitaire hoogstammige bomen — groep struiken of bomen). Deze beplanting kan worden voorzien bij inkom, receptie, sanitaire voorzieningen, speelvelden, zandbakken, enz. Bovendien zorgt zij voor de nodige luwte. Het terrein mag echter

KAMPEERTERREIN - type rechtlijnige structuur - 3 basiscellen.
Oppervlakte: 5 Ha.

in ons zonarme klimaat niet door beplanting overschaduw worden.

Landschappelijk moet men bij het aanleggen van een beplanting op nieuw in te richten of te saneren kampeerterreinen onderscheid maken tussen 1) kampeerterreinen die liggen in de bebouwde kom of in de onmiddellijke omgeving daarvan en tussen 2) kampeerterreinen, gelegen in of grenzend aan de natuurgebieden.

Bij de onder (1) bedoelde kampeerterreinen kan de beplanting aansluiten bij de in bebouwde kommen gebruikelijke soorten bomen en heesters, waarbij men een ruime keuze heeft uit het assortiment van siergewassen en waarvoor men zich voor een nader advies het best kan wenden tot een landschapsarchitekt. Het kampeerterrein dat men dan aanlegt krijgt het karakter van een park, wat de tenttoerist, die de omgeving bezoekt uit een ander oogpunt dan het natuurgenot (stedeschoon, museumbezoek), wel op prijs zal stellen.

Bij de onder (2) bedoelde kampeerterreinen, verdient het zeer veel aanbeveling de beplanting te laten bestaan uit de van nature op deze plaats voorkomende soorten. Deze soorten misstaan niet in het landschap. Zij zijn voor de bodemkundige en klimatologische omstandigheden het meest geschikt en zijn bovendien betrekkelijk goedkoop. Een bosbouwdeskundige of landschapsdeskundige is hier de aangewezen adviseur. De kampeerder zal zich op zo'n terrein, dat weinig afwijkt van de omgeving, meer 'buiten' voelen dan wanneer hij zich tussen sierheesters bevindt.

Besluit

Om te sluiten moet gezegd dat een plantype geldig voor elk kampeerterrein niet bestaat; er zijn slechts speciale gevallen. Maar zoals duidelijk blijkt uit het voorgaande artikel, zijn er algemene principes waarmee men rekening moet houden bij het ontwerpen van een kampeerterrein, en indien men zich erdoor laat leiden kan het kampeerterrein als een volwaardig partner zijn specifieke taak vervullen naast de andere vormen van toeristische verblijfsaccommodatie.

Betere kontakten in België
en in het buitenland...
dank zij de

GENERALE BANKMAATSCHAPPIJ

Zoekt U
afzetmogelijkheden
vertegenwoordigingen
bevoorradingsbronnen
handelsinformaties
licenties
associaties

WIJ KUNNEN U HELPEN !!!

Administratieve zetels :

BRUGGE : Vlamingstraat 58
KORTRIJK : Waterpoort 1